

РУСЛАН

«Вярвеш ми очи і душу ми вярвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 8 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиция місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні денесня по 15 кр. від стрічки.

Бразилійський рай.

Оповіданє Смереки.

Я круглий сирота з Мартинова. Родичі відумерли мене давно. Я ховав ся зразу при старших двох замужних сестрах, відтак служив у гр. Кліма Дідушицького. Я хотів, щоби мене заасентерували до війська, так сказали, що я нездатий. Про Бразилію говорено в наших сторонах багато, казали, що там «файно». Нас пішло в 1895 році дві фамілії: сестра з чоловіком і двома дітьми і друга сестра з чоловіком і дитиною. Я ще «самотний» (нежонатий). Нас намовив агент з Калуша. Там сіли ми на машину (залізницю) і поїхали на Стрий і Пешт до Фіюми. З Фіюми повезли нас до Кормонс. Тут здібали ми п'ять вагонів наших людей. Але якийсь урядник не хотів нас пустити до Удіне, на італійську границю, а хотів нас завернути до Герцу (Горичі). Люди не хотіли вилазити з возів, так він казав машині їхати назад. Як люде се побачили, так повідчиняли вагони і повискакували. Плач такий, що крий Боже! Ми погинемо тутки а домів не вернемо. Хлопи полягали на землю, а жінки з дітьми в вагонах плачуть, кричать. Так було як на страшнім суді. Нас таки завернено. В Герцу стояли ми 9 днів. Нас просили, молили, щоби ми вернули домів. Ми не хотіли. Поїдемо та поїдемо! Прийшло військо, брали нас силою. Ми не дались. Хлопи полягали на купу кажуть: ріжете нас, бийте, а ми таки поїдемо. Відійшло військо, так комісар каже: вишліть двох людей до Генуї, най спитають Нодаріо, чи вас перевезе до Бразилії? Вислали ми наших послів до Генуї а они пишуть нам: Можна їхати до Бразилії, але не на кошт уряду. Сам Нодарі прийхав до Герцу. Сказав: хто має гроші, той поїде. Від особи старої треба заплатити 80 зр., від молодшої 30 зр. Дехто мав такі гроші, дехто ні. Були і такі, що мали по 4 і 5 тисячів з собою. То Нодарі каже: Одні най заплатять за других, а в Бразилії бідні відроблять багатшим. Ніби мали панцину робити. Потім велів Но-

дарі відчепити два вагони людий і они поїхали до Генуї. Що з ними стало ся, я не знаю? Три вагони людий лишило ся. Нодарі сказав відтак: Най кождий зложить по 13 зр. на колій і шиф (корабель) то він відвезе їх, але не до Парани а до Спиріто Санто. До Парани каже, вже не вільно їхати. Тай то поїдуть лише ті, що належать до фамілії, а самотні мусять заплатити по 86 зр. Я не мав таких грошій, то позичив собі. Нодарі казав собі відтак підписати письмо, що він нас віктував через 17 днів в Удіне. Підпишіть ся, каже, що ви у мене віктували ся. Дав нам потому фани за капелюхи і ми поїхали до Удіне. Там перебули ми 17 днів, заким повезли нас до Генуї. До Генуї поїхали ми аж тоді як ке. Дуда з Генуї дав знати, що можна їхати. Але в Генуї каже Нодарі: Ви підписали, що ви поїдете до Спиріто Санто, де суть плянтатори кави. Ми кажемо: Та ми підписали лише харч за 17 день. А ке. Дуда (польський св'ященик) каже: Ні, ви підписали, що поїдете до Спиріто Санто. Наші люди не хотіли. Нодарі скавав зі злости а вкінці каже: Заплатіть мені за 39 фамілій, то я вас перевезу. Кілько? — питаємо. Вз'яв рахувати в канцелярії, каже 14.000 зр. Прийшов вже і консуль. Нодарі каже своє а ми своє. Консуль каже: Ідїть на кораблі, як не поїдете завтра то вернете домів назад. Люди кажуть: не поїдемо! Прийшов ще презес. Нам дали шифкарти і пустили нас на корабель. Поїхали ми, самі не знаємо куди? Були десь і в Португалії і Африці і на якісь острові і в Баї, в Америці, а таки нас завезено до Спиріто Санто. Каже тепер капітан: вилазїть! Люди не хотять. Прийшла комісія, а з нею і доктор. Кажуть нам: вилазїть і до роботи. А доктор умів по німецки та каже нам: скажіть, що ви слабї. Ми так і кажемо до комісії. А ті знов: Як не вилазїте, то кажемо вас повязати та посадимо вас ось на тих горах на острові, том поздыхаєте як ті гуси! Злазїть до плянтацій кави! Ми кажемо: ми того не уміємо, ми лише хлїб уміємо робити. Злазїть бо прийде військо! Не зліземо, а скорше поскакаємо веї в море.

Наші хлопи вже поникли, але я ні. Я кажу, ми поїхали до Парани, то і поїдемо далі. Ось тут нашї шифкарти, а другі люди мали свої папери у капітана. Тут горячо, ми тут не лишимось! Комісія рада в раду, а доктор каже нам: Не уступайте! Нас пуцено таки всіх до Ріо Жанейро. Приїхали ми там, повезли нас знов на якийсь острів, кажуть: тут буде контумація для вас. Ми прожили в бараках 7 днів, а відтак човнами перевезено нас до Жанейра, а з відси до Куритиби. Тут жили ми знов через два дні в бараках. Людий таких, що крий Боже! Нема де положити ся. Всюди нечисто, смрід такий! Як сонце припече, чиста зараза. Кажуть нам по двох днях: Поїдете до Понто Гроссо, знов до бараків. Приїхали каросси, забирають людий, забрали нас через чотири дні. А за той час давали нам їсти сярку і фарину. Прибули ми до краю Понто Гроссо і кажуть: ваша кольонія буде в Сан Жуан. Нарід почав слабувати: возьме зима зза плечий, розвільненє, стиєне за серце і чоловік гине. Сестрі умерла так одна дитина. В Сан Жуан знов бараки. Я не міг спати в бараках, думаю: через ніч приляжу на воздусї. Лежу, думлю ся в місяць, якийсь яснійший як у нас. А люди казали: Тут не можна дивити ся ні на сонце, ні на місяць, бо осліпнеш. В ночі змерз я, лізу в барак, спав трохи, буджусь, а в мене очи болять. Такий огонь в очах, а потому гній такий лізе з очий, що крий Боже! Думаю, вже осліпну. Лежав хорий цілий місяць. А тим часом везуть других людий каросами та все до нас, все до нас. Цїле місто повстало. На місяць дістали ми вікт з губернії, а потому треба було вже платити, треба було купувати у вендярів. Але і вендярам бракувало нераз фарини. Они привозять все з Америки (розумїй: північної Америки). Мішок фарини на 45 кильо коштує на нашї гроші 20 зр. Як тут вижити?! Стали нам давати землю. Мені дано 10 арків, менше, бо я самотний був. Але вікту вже не давано. Почав ся голод. Кажуть мені: ти тутки згинеш. На твоїм полі (в лісі) росте сама папороть, то таке поле нічого не вродить.

4)

Думки і пісні

АМВРОЗИЯ МЕТЛИНСЬКОГО.

Передмова.

Амвр. Лукіянович Метлинський родив ся в р. 1814 на Україні, в Гадяцькїм повіті, Полтавської губернії. Учив ся в Гадяцькїй повітовій школі під проводом українського письменника Мих. Макаровского, автора поем «Наталі» і «Гараська». Пізнійше перейшов Метлинський в Харківську гімназію, а відтак в університет, в котрім скінчив повний курс наук по словесному факультету з степенем кандидата. На разі заняв він місце університетского бібліотекаря, написав працю п. з. «Объ истинномъ значеніи поэзіи» і одержав в р. 1843 степенъ магістра, почім зістав професором російської словесности на університеті Харківскім. В р. 1849 назначено его ординарним професором кїївского університету, де пробув до року 1854, почім знов вернув на давню катедру до Харкова. В р. 1858 видав Метлинський докторську працю: «Взглядъ на историческое развитіе теоріи прозы и поэзіи» і в тім же році пішов в відставку. Опісля жив він на берегах Женевского озера і на полудневім березі Криму в Ялті, де умер при кінці червня

1870 р. від рани, яку завдав собі в приступі меланхолії власною рукою.

Отсе звістки біографічні про Метлинського, які зібрав Петров в своїй студії «Очерки исторіи українской літературы XIX. столїтія» (стр. 128 і слїд.), а котрі повторив проф. Ом. Огоновский в своїй «Исторіи літературы руской» (Часть II. (2) стр. 426 і слїд.) Більше даних з життя сего замїтного чоловіка не маємо; їх треба шукати в Харкові і Кїві.

Свою літературну діяльність почав Метлинський в кінці тридцятих років і видав в р. 1839 в Харкові збірник своїх поезій п. з. «Думки и пїсни та ще дещо Амвросія Могилы». Тут помістив він «Замѣтки относительно южнорусскаго языка» (стр. 3—35); дальше йдуть стихотвори Метлинського, числом 28 (стр. 39—120); переклади поезій або пісень народних чеських, словацких, сербських, польських п. з. «Луна изъ Словеніи», німецких п. з. «Луна изъ Нѣмецїи» (стр. 121—175) а вкінці «Приложенія отъ издателя» (стр. 189—204). Кілька літ пізнійше напечатав Метлинський в журналі Бецкого «Молодик» на рік 1844 (Харків 1845) два нові стихотвори п. з. «Розмова з покійними» (стр. 100—101) і «Рідна мова» (стр. 113—114). В р. 1848 видав Метлинський в Харкові «Южный русскій зборникъ», де помістив чотири свої поезії, печатані раніше в «Думках і піснях», а іменна

«Бандура», «Козачі поминки» (давнійше «Козача смерть»), «Спирітка» і «Старець». Поезії ті позмінював подекуди Метлинський, через що являють ся они тут в другій редакції. Крім своїх поезій помістив Метлинський в «Южно-русск-ім зборнику» стихотвори Петренка, Ст. Александрова, Макаровского і драму Основяненка «Щира любов». В р. 1852 видав Метлинський в Кїві «Байки і прибаютки» Льва Боровиковского а в році 1854 свій прекрасний збірник народних українських пісень п. з. «Народныя южнорусскія пїсни».

На тім кінчить ся літературна діяльність Амвра. Метлинського.

Поезіями Метлинського одушевлялись не лише одні Українці-Русини. Крім горячих похвал Костомарова, Шашкевича і інших наших письменників подали також російські критики велими симпатичні звістки про твори Метлинського, а чеський поет Фр. Челяковский переклав в році 1842 три его думки: «Гетьман» (Hetman), «Зрадник» (Odrodilec) і «Козача смерть» (Kozácká smrt) на мову чеську.

Виданя стихотворів Метлинського стали ніні бібліографічною рідкістю не лише у нас в Галичині, але і на Україні. Український письменник Комар, не маючи під рукою «Думок і пісень» приписав стихотвір Метлинського «Глек» — Гулакови Артемовскому; я не міг найти в Ки-

З'явила ся у нас знов якісь агенти, говорять нам: ходіть, наймайтесь на роботу, бо тут погинете з голоду. Ми пішли дорогою робити. Там всюди знов наші люди. Денно заробляють по 4 мільреси. Я робив 5½ місяців. Виплату не було, а кождий дістав книжку і міг собі на ту книжку купувати вікт у вендарів. Мене ошукали. За весь час роботи заплатили лише 52 мільресів, решту, кажуть, ти переїв. Приїхав до нас таки наш руский сьвященик, мабуть о. Воляньскій. Тепер почали ся весіля. Всі женили ся, а за пів року, то не один кинув жінку на біду а сам пішов сьвітами. В Сан Жуан було 17.000 людей, а вендарі пераз не мали хліба, бо їм не довезено. Як привезли, то кождий пхає ся, звичайно: голоден, а вендар взяв бучка, бе людей, по голові, по плечах, покалічив, часом і декого убив. Я покинув Сан Жуан і вернув до Куритиби. Зайшов до консуля, кажу: хочу вертати, відішліть мене. Там ні сьвята, ні неділі, люди не мають ні церкви, ні сьвященика, як дикуни живють. У нас найбідайшомум лучше як в Бразилії богатому. Що з того поля, коли не вродить нічого. Наших погинула вже добра половина. Дехто розпив ся, розледаців так, що не варт звати ся чоловіком. Заробить, то все проїсть і проє у вендаря. Вендарам добре. Там суть люди і з Росії від яких 30—40 літ. Їм якось добре, але наші бідують. Родина моя лишила ся. Я вернув. Ось дивіть ся на мої ноги. Самі діри, так хроби поїли. Там є така блоха (земна блоха), укусьть (зложить ліце в тілю), в тім місци побіліє, а за якийсь час наросте міхур, в тім міхурі хроб, що росте і в мясо лізе. Шкіра цукне і гноїть ся, що аж гідь! Декого то ті хроби таки з'їли, а болить, що аж за серце бере. Треба видувати.

Справозданє

Товариства вз. кредиту „Дністер“ у Львові
стоваришеня зареєстр. з обмеж. порукую
з діяльності за I. рік адміністраційний 1895/6.

По доконаню всіх формальностей, які заходять при введеню в житє Товариства кредитового, — розпочато в Імя Боже діяльність Товариства взаімного кредиту з днем 1 липня 1895 року.

Від дня розпочатя діяльності до кінця грудня 1896 приступило до Товариства членів 489 з 525 уділами, не виступив в тім часі ніхто, проте стан членів з днем 31 грудня 1896 лишив ся незмінений, котрий ділить ся:

на господарів	388	або	79.35%
» інтелігенцію сьвітску	40	»	8.18
» сьвящеників	33	»	6.75
» жєнщини	19	»	3.89
» ремісників	5	»	1.02
» церкви	3	»	0.61
» інституції	1	»	0.20
разом	489	або	100.00%

Іві примірника «Молодика», де поміщені дві дальші поезії Метлинського і дістав їх від др. Ів. Франка, котрому они попали ся до рук случайно в відписі. Сі факти вказують наглядну потребу нового виданя поезій Метлинського, сего предтечі Шевченка.

Труд сей взяв я радо на себе і рішив ся відпечатати всі стихотвори Метлинського без огляду на їх меньшу або більшу вартість або на їх тенденцію. Причини симпатії Метлинського для офіційальної Росії і єго ненависти до Поляків а також генезу єго стихотворів взагалі полено в окремії главі. З чотирох поезій, котрі маємо в двох редакціях, я вибрав ті, котрих редакция видалась мені ліпшою. І так поезії «Бавдура» і «Козача смерть» перепечатаю з «Думок і пісень» (1839 р.), а стихотвори «Сирітка» (раньше «Дитина-сиротина») і «Старець» з «Южно-русского зборника» (1848 р.) Подавати ті поезії в обох редакціях уважаю злишним.

Крім творів оригінальних, відпечатую також переклади Метлинського на українську мову. Наша література ще не так богата в переклади, щоби можна над сими, декуда дуже удачними пробами Метлинського перейти до порядку дневного.

Рівнож уважаю конечним познакомити нашу ширшу публику з замітками Метлинського про українсько-руську мову бодай в перекладі

На уділі декларовані в висоті корон 26.250 — влатили 489 членів суму: 18.998 кор. 46 сот., або 72.37% квоти декларованої і 38 кор. 85 сот. пересічно на одного члена.

Фонд резервовий вносить 978 корон з винсового від приступивших 489 членів.

Цілий фонд Товариства власний, складаючий ся з уділів і фонду резервового, вносив з днем 31 грудня 1896 року 19.976 кор. 46 сот.

Вкладки до обороту вносили з кінцем року 1896: 124.193 кор. 63 сот. Стопа процентова від вкладок є 5%.

З кредиту банкового в тім році не користано.

Відношенє капіталу чужого до власного представляє ся як: 6:22 · 1, бо коли капітал власний вносив 19.976 кор. 46 сот., то висота капіталу чужого на вкладах до обороту представляє квоту: 124.193 кор. 63 сот.

Пожичок на скрипти довжні уділило Товариство в тім році адміністраційним 417 скриптів на суму кор. 150,005·02 сот., з того сплачено 25 скриптів і рати біжучі кор. 31,111·41 сот., позістає на р. 1897: 392 скриптів на кор. 118.893 61 сот.

Пожичок на векслі уділило Товариство 54 на суму кор. 19,400, з того сплачено 10 векслів і на рахунок кор. 6,457·87 сот., зістало на рік 1897: 44 пожичок векслевих кор. 12,942·13 сот.

Разом на скрипти і векслі уділено 471 пожичок в сумі 169.405 кор. 02 сот., з того сплачено суму 37.569 кор. 28 сот., остала з днем 31 грудня 1896 всіх пожичок сума 131.835 кор. 74 сот. Процент від пожичок вносить 6% і 1% провізії на копшти адміністрації.

Залеглистий у довжників було з днем 31 грудня 896: 35 рат в сумі 2455 кор. 03 сот.; переважно були то рати з остатних двох місяців 1896 р., котрі в значнійшій часті в січні с. р. вплинули; — справ процесових було 2, за рати з січня і лютого, разом в квоті 178 кор. 14 сот.

Рахунок льокацій обнимає готівку плачену до нас через щадницю почтову і виплати з тої щадницї, як також готівку, льоковану хвилево в других інституціях кредитових для опроцентования. З кінцем року позістало таких льокацій 8491 кор. 04 сот.

Відсоток побрано в сім році адмін. (1895/6) в загальній сумі кор. 9,979·32 з чого видано на опроцентование вкладок кор. 4,291·85 і вставлено до білянсу яко пасиви кор. 2,720·48 титулом наперед побораних на рік 1897 процентів від позичок скриптових і векслевих.

Загальний оборот касовий вносив за рік 1895/6 кор. 747.583·46.

Капітал оборотовий вносить кор. 147.879·88.

Чистий зиск вносить: 989 кор. 31 сот.

З того вносимо признати:

важнійших уступів. Замітки ті писані з сердечною любовию до української мови а через се цікаві они і для характеристики самого автора.

Так отже мали би ми майже ціле нове виданє книжки «Думки и пієни» з р. 1839. Не вйдуть тут лише з неї переклади Метлинського на мову російську, як «Сонет» Коляра (стр. 129—130), «Роза» (стр. 137—8), «Припоминанье» (стр. 154), «Походъ» Одишца (стр. 161) і «Приложения отъ издателя», де Метлинський поясняє для ужитку російської публіки виговор звуків, подає словарець меньше зрозумілих українських слів і наводить в рускій транскрипції кілька оригінальних, чеських, сербських і польських вершів, котрих переклади помістив в «Думках і пієнях».

На мотто до одного своїх стихотворів дав Метлинський слова:

»Кому, як не тобі, рідкоханку,
Отсю висьпівував би я сьпіванку?»

Нехай же сей «коханий рід» Метлинського, наша публіка, прийме то нове виданє єго поезій з такою сердечністю, з якою він їх для неї складав.

Др. Кирило Студинський.

а) титулом 6% дивіденди від уділів по мисли §. 16 статута 660 кор. 78 сот.
б) до фонду резервового по мисли §. 15 статута 98 " 94 "
в) на утворенє резерви можливих страт 229 " 59 "

разом 989 кор. 31 сот.

На цілу дивіденду мають право уділи вичачені по день 31-ого грудня 1895 в сумі 7.952 кор. 26 сот., на пів дивіденди уділи в часі від 1 січня до 30 червня 1896 в сумі 5.280 кор. 28 сот., на чверть дивіденди уділи вичачені в часі від 1 липня до 30 вересня 1896 в сумі 1.684 кор. 28 сот. Решта уділів зложених по дни 1 жовтня 1896 в сумі 4.081 кор. 64 сот. не має права до дивіденди за сей рік.

Рада державна.

Дня 24 с. м. відбуло ся засіданє ради державної, відмінне тим від попередних, що крім криків, уличних епітетів можна було сконстатувати удари в лице, якими обміняв ся котрийсь посол антисемітський з соціялістичним.

Перед засіданєм омлів в одній з бічних саль президент палати др. Катрайн; послаи лікарі Ольшнський і Відерсперґ мусіли уділити єму лікарської помочи.

Місце президента обняв Абрагамович і просив палату, щоби внесенє правительства переказати комісіям. Німецький ліберал Гроє противить ся тому і жадає першого читаня тих предложень правительственных по полагодженю всіх нагличих внесенє, на що Абрагамович годить ся.

Приступлено до відчитаня петицій на знесенє розпоряджень язовиков чеських. Німці почали обструкцію, жадаючи, щоби кожду петицію відчитувати дословно. Петицій таких вилінуло звиш 300 а єсть надія, що в тім тиждни вплине їх до сорок тисяч. Щоби відчитувати кожду петицію, треба дозволу палати. Обструкція жадає при кождій петиції поіменного голосования і перерви на 10 минут. Палата рішила кілька петицій відчитати.

Дальший провід обіймає віцепрезидент др. Крамарж. Пос. Тусель антисеміт називає поступованє обструкції оскраданєм народу. Пос. Леміш, ліберал, денунціює Тусля президії і жадає, щоби єго прикликано до порядку дневного. Крамарж звиває Тусля до порядку дневного, але Леміш ставить внесенє, щоби се упімненє війшло до стенографічних протоколів і жадає при тім поіменного голосования і 10 минут павзи. Внесенє Леміша відкинено 196 голосами против 66.

Засіданє переходить весело до 5 години пополудни, почім забирає голос молодочех пос. Кайцль. Він говорив: «Від шести годин єсьмо сьвідками того, як лівиця використовує всі средства регулямінові, щоби проволічи розправи в палаті. Єсьмо рівночасно сьвідками терпеливости президії (буриліво оклики на лівиці), з якою президія § 62 інтерпретує в спосіб, якого допустити не можна. В § 62 єсть виразно мова, що десять минутів павзи можна заряджувати, коли сего жадає 20 послів по кождій квестії, однак тут не має розуміти ся, що до сего обовязана президія навіть при ставленю внесеня на поіменне голосованє. Кайцль просить палату, щоби сю квестію рішила.

Серед нечуваних криків рішено прихилити ся до інтерпретації Кайцля. Президентови не дають Німці приступити до слова. Крик змагає ся, наступає сварка між антисемітами а соціялістами, а дальше приходить до бійки. Антисеміти кричать: соціялісти, злодії!

Гесман (антисеміт): Жидівські парубки! а до Бернера: Ти жидівський посьміттю!

Шрамель (соціяліст) до антисемітів: Ви гузари Баденього, кидаєте ся тут, як свині з рилами.

Ґрегоріс (антисеміт) кричить безустанно «Jud, kusch, Jud kusch!»

При кінци засіданя поставив посол Вахнянин інтерпеляцію в справі заосмотреня вдів і сиріт по сьвящениках, др. Вінковський внесенє, щоби також немімецькі промови містити в протоколах, о. Танячкевич внесенє на рівноуправненє народностей.

Слїдуюче засіданє нині, дня 25 с. м.

Вісти політичні.

Цісар Франц Йосиф відбув в Будапешті минувшої п'ятниці перегляд військової залоги. Дня 30 с. м. вертає Цісар з Пешту і возьме участь в засіданні віденської Академії умітностей.

Президент міністрів гр. Бадені повернув в суботу з Будапешту до Відня. Народи його з Банфім в справі квотової угоди не довели до остаточного результату, хіба о стільки, що розличні до тепер не полагожені квести з обсягу modus procedendi що до законодавства розв'язано. Евентуальність, що наступить провізорія на рік або на два, подибує ся з офіціальним запереченням. В компетентних кругах мають надію, що до осені буде можливе порозуміння в справі угоди. Доперва колиби тоді було то неможливою річю, наступить провізорія.

Вибори до кроацького Союму вже покінчено. Результат виборів так представляє ся: З 86 вибраних послів належить до народного стороництва 57, 25 до опозиції, два до хорватської фракції а два не належать до ніякого стороництва. Опозиція здобула в народнім стороництві 17 мандатів. Межи вибраними є 23 Сербів. В кількох місцевостях зайшли кроваві вибори. В одній місцевості (Росілеві) жінчини не дозволили своїм мужам і братам приступу до урни і напали на жандармів, коли ті хотіли очистити дорогу; наслідком того дали жандарми огня, причім упала одна жінчина а кілька ранено.

В Боснійці взбурена товпа кидала каміннями на войско, а коли накликав команданта до порядку не помогли, войско дало огня. Вісім осіб з товпи упало трупом а 31 ранено.

Французский міністер справ заграничних Ганото приймав всіх тих, котрі брали живу участь при ратунку підчас пожежу базару і вручив їм ріжні відзначення. Фірман Жорж дістав хрест почетної легії. Відзначено всіх 170 осіб.

Віппаньскім сенаті зайшли в суботу скандальні сцени. Межи міністром заграничних справ князем Тетуан а ліберальним сенатором, проф. університету Комасем, завела ся жива суперечка. Князь опускаючи салю дав в лице сенаторови. Сенатори і ліберальні послаи наслідком тої приключки ухвалили не брати ніякої участі в нарадах так довго, доки міністер не дасть сатисфакції зневаженому сенаторови. Мав відбутися поєдинок, але секунданти обох не допустили. Міністер зложив безпроволочно теку, але з причини важних справ з міжнародної політики мусів на жадане шефа кабінету Кановаса цофнути ревігнацію.

Роз'єм на побоевищи триває даліше і визначено вже неутрацьну полосу 800 метрів широкости, по за котру цофнули ся обі армії. Неутральна полоса обнімає також всі переходи, дороги і сукки з виїмком сукот Фурки, котрі заняли Турки.

Запевняють, що Едем паша освідчив грецким офіцерам, що одержав поручення безпосередньо з Грецією умавляти ся о условия миру. Ситуация в Атинах є дуже хмарною. Ціле нещастя на побоевищи приписують королевичеві, а королеви роблять закиди, що сам не удавав ся до армії. Обавляють ся антидинастичних розривів.

Новинки.

— **Канонічна візитація.** Его Еміненція Преосвященный Митрополит і Кардинал Кир Сильвестер Сембратович виїхав 15. с. м. як, ми вже донесли, на канонічну візитацію бережанського деканата. Візитація розпочала ся від міста Бережан. На границі деканата, в Нараєві збрало ся все священицтво, репрезентанти властей, процесії і нечислени товпи населення обох обрядів. Повитанє Его Еміненції було незвичайно величаве і незвичайно сердечне. По дорозі виходили всюди процесії і весь наряд а численні і стрійні бандерії проводили до Бережан свого Найдорожнього Отця-Владику. Культурною точкою прийняття до тепер були Бережани і Козова. Поки подамо близші справоздання від наочного нашого кореспондента, занотуємо днесь бодай то найголовніше. Его Еміненція приймають всі круги повсюди з правдивою радістю, найвищим поважанем і синівською любовію, а Еміненція відплачує ся взаїмно своєю сердечністю, приступністю і своєю широкозвісною ввічливістю а передовсім пожертвованем в тяжкій роботі. Церкви

латинського обряду, школи і заведення всюди видять дороге лице Архiereя, чують Его слова науки і тїшать ся Его благословенем. Певно що ся поїздка лишить незатерті сліди привязанности, любови і почитаня до Найдостойнішої особи Архiereя і принесе обильні плоди на жертвеннику духово-морального житя народа і причинить ся не мало до поваги і значіня нашої католицької церкви. Днесь перебуває Ем. Кардинал в Куропатниках, звідки удає ся до Ценева і Вибудова, Візита потреває до 11. червня. Послідню місцевостію буде Лапшин.

— **Річні загальні збори філії «Просьвіти» в Тернополи** відбудуть ся дня 27-го мая (того самого дня що й вечерок в пам'ять Т. Шевченка) о годині 3-ій з полудня в сали товариства Gwiazda. Виділ філії просить о численну участь членів і о захоуту знакомих, щоби як найчисленніше явили ся на ті збори.

— **В справі заосмотрена вдів і сиріт по греко-кат. свьячениках** довідємо ся з компетентного жерела, що Ординарият львівський вислав вже через намістництво представленє до Міністерства фінансів і просьвіти. Цікаві єсьмо, чи і другі епископекі Ординарияти поступили так само, бо від сего залежить добрий успіх справи.

— **Посвяченє клінік а відтак будинку медичного** відбуло ся в суботу рано. Акту посвяченя доповнили лат. епископ Вебер і руский митрат о. Білецький при співі хору питомців. Промовляли: маршалок гр. Бадені і др. Гюшард в імени краю, декан медичного відділу др. Кадий, намістник кн. Сангушко і ректор університету о. Комарницький. Всі промови були польскі.

— **3 житєвих драм.** Пан Володислав Л., осілий на одній з бічних улиць Замарстинівського передмістя, оженив ся недавно тому. То лучає ся нині дуже часто, хотія часи тяжкі. Пані Брониславі, хорошій 21-літній половини свого вірного чоловіка, мабуть не дуже подобалось свїжо увите гніздо родинне, бо воїла наділити своїм серцем пана Адольфа Л., реставратора з середмістя, хотія віком своїм перейшов він далеко поза полудне і подобає радше на якого Фавна як Апольона. Того було йї однак за мало, бо ось сими днями дізнав ся бідний чоловік, що жінка цілком опустила домаеве огнище. Серце дерло ся єму в кусні, але любов таки побідила. Простив невірній людині а переконаний, що вибрана ним товаришка досмертна потребує конче в тім тернистім житю якоїсь підпорі, постановив єї відшукати. І деж мав піти? Удав ся просто до уводителя, але замість з яким небудь поясненем стрїнув ся з великим ножем кухонним, що его страшний суперник вимірив в самі груди. І був би пробив ся нещасний на острім вістрію і так скоротив собі ніч не вартє вже житя, коби не жінка реставратора, що прикликала роз'яреного чоловіка до порядку. В розпущі вернув онущений чоловік доми і стратив вже мабуть надію на відшуканє утраченого скарбу.

— **Піт людский** має бути отруєю, але тільки піт віділований при фізичнім напруженю, а не в горячій купелі. Ствердив се французский аптекар Арльбан і то в сей спосіб, що замочив флянцельову сорочку одного єльського танцера, зовсім перепочену, в чистій воді, котру відтак встрікував нем. Всі майже погнули по кількох годинах серед таких об'явів, які потягають за собою дифтеричні бактерії. Если той до-свід дійсно видав такий результат, то вносити можна з него, що людске тіло через почеве лише при фізичнім утомленю видає розкладаючі ся матерії.

— **Грім.** В Завидчу під Бродами вечером дня 19 мая шарив грім у фіру, що їхала гостинцем. На фірі їхало двох парубків, двоє дівчат і жидок, син економа з Ляшкова. Грім ударив жидка і убив его на місці, а рівночасно поразив позісталих і запалив на них одїж. Всі тяжко попарені і втратили слух. Надто удар грому так переразив коні другого воза, що сполошили ся і перевернули віз, а поганяючий парубок вилетів з воза і поломив собі ноги.

— **3 житя княгині Алясон,** що пала жертвою недавньої катастрофи в Парижі, оповідають про таку пригоду. Семилітна княжна Софія і єї о кілька літ старша сестра Марія (півнішна королева Неаполі) устроїли собі одного дня прогулку в замку Поссенгофея, де резидував їх отець князь Максиміліян баварский. Коли обі княжни в присутности двірської дами вступили по дорозі до молочарні, зблизила ся до них циганка і наперла ся конче ворожити. Дано позволенє і циганка взявши дрібну ручку княжни Марії в свої чорні, поморщені руки сказала: «Ти, хороша дитинко, осягнешь все, що на сїм свьтї найвище, що надає власть і поважанє, але скоро тоє утратиш, і не будеш так щасливою, як думає свьт; тяжкі бурі повстануть на тебе, але не зможуть тя похолонути; ти окажеш рідку як на твій рід силу і відвагу, опреш ся бурям морским і твоїм численним ворогам і будеш великою героїною; але стережи ся лише перед лихими червоними мужами. Червона барва принесе тобі нещастя!» Княжна Марія усміхнула ся над пророчеством чорної циганки — хотія в Геті, сїмнайцять літ пізніше, могла собі пригадати ті слова. Відтак

звернула ся ворожка до молодої княжни Софії, що тревожно та вагаючись подала руку. «Ти, моя цвїтко, будеш також тїшити ся блеском, і ще щось більшого і величавішого припаде для тебе, але оно мене ся скорійше, ніж ти єго в повні осягнеш. Лев зготуєть тобі багато терпіня, ти будеш багато плакати, але твої слези будуть осушені, і ти будеш відтак дуже щасливою і щастєм тїшити ся будеш многи літа. Але не досягнеш того віку що та панночка. Не вода буде твоїм ворогом, але иньша сила, що воді є ворожа —». Ту мусіла ворожка перервати, бо молода княжна перестрашилась і вибухла плачем.

— **Доктор медицини злодієм.** Віденська поліція прихопила онюди злодія, що в дуже зручний спосіб обікрав галерію образів гр. Черніна, а імовірно окрадав останними часами і другі галерії образів. Урядник галерії образів гр. Черніна від довшого часу замічав, що якийсь знаток чи аматор цілими днями вистави дуже пильно приглядав ся двом образам голяндских артистів: «Сторожеви вязниці» Дав. Теніерса, вартости 1000 зр. і «Пяниці в шинку» Адр. Остаде, вартости 4000 зр. Одного дня ледви на силу викинувши гостя з локалю, урядник той спостеріг, що цвяхи рам тих двоох образів повідгінані, а в рами замість оригіналів вставлені два безвартістні олійні друки. Повідомлена о тім поліція заскочила злодія в хвили, коли той крадені образи спродавав якомусь торговцеві. Він подав себе за урядника з Пешту Іштвана Радванюго; має літ 28 і показує велику інтелегенцію та знанє штуки. До Відня прибув умисне, щоби викрасти два славні образи і через якийсь час робив докладні виміри рам, щоби улекшити собі вставленє фальсифікатів. Своєіб довершеня крадежі кидав на него підозрінє, що він допустив ся і иньших крадежий образів. Досєй видало ся лише, що поданє ним назвиско є фальшиве і він доктор медицини Ленкей.

— **Житє за сто тисячів.** Графиня Грєфільг завдячує своє спасенє в часі парискої катастрофи молодому 20-літньому люкаєвн, що з небезпечністю власного житя виніс єї на руках з полуміни. Уратована графиня і єї родина показали ся вдячними, бо вірний слуга одержав за той учинок в нагороду 100 тисячів франків.

Вісти з Еп. Перемискої.

Завідательство дістав о.: Іван Лискевич в Гвіздци дек. жукотинського і Петро Кузик в Люблинці, дек. любачівського. — Сотрудництва дістали оо.: Петро Янів в Краснім дек. височанського, Теодор Двуйт в Білшій великій дек. мокриського. — Канон. інституцію на Прилуки дек. яслиського одержав о. Лев Бірецький. — До кан. інституції на Жегестів дек. мушинського візваний о. Алексей Гукевич. — Одномісячну відпустку дістав о. Данило Лепкий з Горбач.

Вісти з Епархії Станиславської.

Введені оо.: Іван Войнаровский яко прив. сотрудник в Топорівцях, Сев. Шанковский яко завідатель в Копачинцях, Яр. Луцик яко завідатель в Рибні, Пант. Білоус яко прив. сотрудник з правом управи в Посєчи, Еман. Січинський яко систем. сотрудник в Товмачику, новопост. прєсв. Клим. Кичура яко систем. сотрудник в Далєшеві, Волод. Яворский яко експон. сотрудник в Колодрібці і Дим. Добротвор яко систем. сотрудник в Балинцях. — Канон. інституцію на Пациків дістав о. Ал. Навроцкий. — До канон. інституції на Молодятин візваний на першу половину жовтня о. Теоф. Шухевич. — Консисторія віднеслась до намістництва о згоду на канон. інституцію о. Івана Лабія яко приходника Кюловець. — В епархіяльну звязь прийняті: б. завідатель Гозієва о. І. Войнаровский і питомець львівської дух. семинарії Тадей Рогошевский. — Консисторія віднеслась до намістництва о продовженє дотації для прив. сотрудника в Мишині. — Дотацію признало правительство для прив. сотрудников в Ягольниці старій і в Посєчи на 1897 рік. — Відпустку для покріпленя здоровля дістали оо.: Мих. Литвинович з Залєся на 6 неділь, Ник. Гриньовский із Снятина на місяць, Ал. Сабат з Річки і Лев Двістрянський із Озерян на два місяці. — Іспит на дяків відбуде ся 28-го н. ст. мая в епископській консисторії. Просьби о допущенє до іспиту належить внести через приходекі уряди до 24-ого н. ст. мая с. р.

ПОСМЕРТНІ ❄ ВІСТИ.

О. Володимир Ступницький, парох Кудринєць, деканата кудринєцького станиславської епархії, честний і щирый Русин-народовець, упокоїв ся дня 8-го н. ст. мая в 45-ім році житя а в 17-ім свьященства. В. в. п.

Розклад їзди на залізницях

після часу середно-європейського пізнішого о 36 минут від львівського, важний від 1-го мая 1897.

Поїзд	год.	приходить до Львова	Поїзд	год.	відходить зі Львова
особовий	7:30	з Сучави і Черновець	попільні.	6:—	до Підволочиск і Бродів
мішаний	7:50	з Янова	"	6:10	до Черновець і Сучави
особовий	8:05	зі Стрия і Лавочного	особовий	6:45	до Черновець і Сучави
"	8:15	з Тернополя і Бродів	попільні.	8:40	до Кракова
"	8:25	з Сокала і Ярослава через Рава	"	8:55	до Кракова в спол. з Н. Санчом і Розвадовом
"	9:10	з Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Яслом і Равою	"	9:20	до Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславоном
"	10:35	з Ярослава	"	9:25	до Белзці в спол. з Сокалем і Ярославом
мішаний	1:15	з Янова	мішаний	9:40	до Янова
попільні.	1:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом, Загірем і Хировом	особовий	10:05	до Підволочиск і Бродів
особовий	1:40	зі Стрия і Лавочного в сполуч. з Хировом і Станиславоном	"	10:45	до Черновець і Сучави
попільні.	1:50	з Сучави і Черновець	мішаний	1:04	до Янова від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{6}$ в свята
"	2:30	з Підволочиск і Бродів	попільні.	1:55	до Підволочиск і Бродів
особовий	5:20	з Підволочиск і Бродів	особовий	2:40	до Черновець і Сучави
"	5:25	з Белзці в спол. з Сокалем і Ярославом	попільні.	2:50	до Кракова в сполуч. з Равою і Хировом
"	5:45	з Черновець	особовий	3:05	до Стрия і Сколього
"	6:—	з Підволочиск	мішаний	3:15	до Янова від $\frac{1}{6}$ — $\frac{14}{6}$ і від $\frac{1}{6}$ — $\frac{30}{6}$ щоденно, від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{6}$ в повседневні дні
Ніч			"	4:40	до Ярослава
особовий	6:55	з Кракова з Розвадовом сполуч.	Ніч		
мішаний	8:—	з Янова від $\frac{1}{6}$ — $\frac{14}{6}$ і від $\frac{1}{6}$ — $\frac{30}{6}$ щоденно, від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{6}$ в повседневні дні	особовий	6:45	до Кракова в сполуч. з Н. Санчом, Загірем і Хировом
попільні.	8:45	з Кракова	мішаний	7:05	до Сокала і Ярослава через Рава
мішаний	9:01	з Янова від $\frac{15}{6}$ — $\frac{31}{6}$ в свята	особовий	7:25	до Тернополя
особовий	9:10	з Сучави і Черновець	"	7:30	до Стрия і Лавочного
"	9:30	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Равою	"	8:50	до Янова
попільні.	9:50	з Сучави і Черновець	"	10:30	до Черновець і Сучави
особовий	10:—	з Підволочиск і Бродів	попільні.	10:50	до Кракова в спол. з Ярославом, з Розвадовом і Н. Санчом
"	10:20	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславоном	особовий	11:—	до Підволочиск і Бродів
"	12:10	з Лавочного і Стрия в сполуч. з Хировом і Станиславоном	"	4:40	до Кракова в сполуч. з Хировом, Яслом, Розвадовом і Н. Санчом
"	3:30	з Підволочиск	"	5:20	до Стрия, Лавочного і Хирова
попільні.	5:10	з Кракова в спол. з Н. Санчом і Яслом			

Новости на дамскі сукні сезонові!

Матерії вовняні, Зефіри, Батисти, Піки, Кретони, Перкалі, Брокати

АНТІН ПІЗУНСЬКИЙ Львів, Академічна 12.

Парасольки, Рукавички, »Фігара«, ковніри коронкові, Паски, Фартушки.

Магазин багато заосмотрений.

Ціни низькі, конкуренційні.

151 1-47

Руска справа

В роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Ціна 50 кр. в. а.

З пересилкою 55 кр.

Дістати можна в книгарни Тов. ім Шевченка, або в Ставропільській.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Світло церковне

впрот з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. Іосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку Іосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посылках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко

ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах.

29—?

Дріт кільчастий, цинковий, до огорожень з кільцями по 6с/м по зр. 4-50, а що 12с/м по зр. 4. — за 100 метрів. Сітка до охорони вікон (лякеро-вана) по зр. 1 за метр □

поручає

ПЕТРО ХШОНСТОВСКИЙ

залізнична торгівля у Львові, пл. Капітульна 1. (напроти катедри).

150 1-1

Вже появилася з друку

РУСКА КУХАРКА

або

Школа варення по руски

містить 41 знаменитих зуп.

Всі печені, які тільки можливі: Волові, баранячі, ведрові і т. д.

Байцоване шинок, роблене знаменитих кишок і ковбас і т. п.

Мучні і яєчні страви

Блини — Пизи і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з сиром, капустою і т. п.

Роблене вкусного набілу і т. п.

Все в рускій мові.

Ціна 70 кр.

По надісланю переказом 76 кр. висилає франко Друкарня народово Ст. Манецкого і Спілка, Львів. Готель Жоржа.

„ДНІСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок ч. 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияти всіх трех Епархій, обезпечає будинки, худобу, господарські знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Школи діквідувє ся і виплачує ся сейчас по пожарі а договори заклочені а першими Товариствами контрасекураційними подають „Дністери“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Поліси »Дністра« приймає Банк кравий при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечити ся через „Дністерь“ після всіх можливих комбінацій в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористийші услія і видає поліси і квіти в рускім язїці.

Товариство взаїмного кредиту „Дністерь“ стоваришенє зарєстрованє з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладни до опрочентованя по 5%. Гарантія цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошенє о удїленє агенції в місцевостях де »Дністерь« не є заступлений, приймають ся.

(34—?)

ПРАВДА

Ілюстрованє письмо для руского народу під редакцією

Антоня Березиньского

виходить у Львові тижневно кожної пятниці.

Буде подавати поезїї, повісти, житєписи з портретами, поучаючі статї з історїї, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата: В Австрії річно 4 р.
" піврічно 2 р.
" чвертьрічно 1 р.
За границєю річно 8 рубл.
" піврічно 4 рубл.

Редакция, адміністрация і експедиция
Львів, ул. св. Миколая 13.

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих у Львові, Ринок ч. 25.,

(І. поверх)

приймає всілякі замовлення і виготовляє їх з густом і елеганцією після найсвіжіших журналів.

48—?

Учитель

орган руского товариства педагогічн. двотижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.